

Prawo Oczekiwania, ważne opowiadanie ! (opracował mgr inż. Robert Tempka)

Prawo oczekiwania, mówi, że wszystko, czego oczekujesz z pełnym zaufaniem, staje się samospełniającą się przepowiednią. Inaczej mówiąc, od życia otrzymujesz niekoniecznie to, czego chcesz, lecz to, czego oczekujesz.

Oczekiwania wywierają potężny, niezauważalny wpływ na ludzi i sytuacje, zmuszając do takiego zachowania, jakie przewidujesz. Mówiąc o swoich oczekiwaniach co do przyszłości, w pewien sposób zawsze odgrywasz rolę wróżbity w stosunku do własnego życia. Ludzi sukcesu charakteryzują ufne, pozytywne oczekiwania w stosunku do siebie. Oczekują, że będą osiągać sukcesy, oczekują, że będą lubiani. Oczekują szczęśliwego życia i rzadko spotyka ich zawód. Ludzie, którym nic się nie udaje, są pełni negatywnych oczekiwań, cynizmu i pesymizmu. Uczucia te powodują, że wydarzenia toczą się dokładnie zgodnie z przewidywaniami.

W książce Pigmalion w klasie dr Robert Rosenthal z Uniwersytetu Harvarda opisuje, jak silnie oczekiwania nauczycieli wpływają na wyniki uczniów. Zauważy też, że jeśli studenci czują, że oczekuje się od nich dobrych wyników, to radzą sobie znacznie lepiej niż przy braku takich oczekiwań.

W słynnym eksperymencie przeprowadzonym przez dr. Rosenthala w rejonie Zatoki San Francisco u schyłku lat sześćdziesiątych dyrektor szkoły na początku roku wezwał do siebie trzech nauczycieli. Oto, co im powiedział:

Obserwując wasze metody nauczania, doszliśmy do wniosku, że jesteście najlepszymi nauczycielami w szkole. Aby nagrodzić was za tak wspaniałe umiejętności, damy każdemu z was klasę złożoną z najlepszych uczniów tej szkoły. Dzieci te zostały wybrane na podstawie najnowszych testów IQ. Oczekujemy, że w ciągu najbliższego roku osiągną postępy w nauce, wynoszące od 20 do 30 procent. Aby jednak uniknąć posądzeń o dyskryminację, musimy utrzymać całą sprawę w tajemnicy. Nie powiemy o tym rodzicom i wam także nie wolno zdradzić uczniom, że zostali specjalnie wybrani do tej wybitnej klasy.

Nauczyciele byli zachwyceni. Marzeniem belfra jest klasa pełna uzdolnionych dzieci. Powrócili do swoich zajęć, pełni entuzjazmu. Przez cały rok szkolny bacznie obserwowano klasy i nauczycieli. Pedagodzy wydawali się uczyć z większym zaangażowaniem. Mieli więcej cierpliwości do uczniów, którzy nie od razu chwyтали temat. Spędzali więcej czasu po lekcjach, wyjaśniając dzieciom niezrozumiałe elementy. Kiedy uczeń miał z czymś kłopoty, nauczyciel zakładał, że problem leży nie w dziecku, lecz w nauczaniu.

Przy końcu roku szkolnego wyniki testów tych trzech klas były najlepsze nie tylko w szkole, ale także w całym regionie. Zgodnie z przewidywaniami, poprawa w stosunku do poprzedniego roku wyniosła od 20 do 30 procent. Kiedy ogłoszono wyniki testów, dyrektor znów wezwał do siebie tę trójkę nauczycieli. Poprosił, by usiedli i pogratulował im wspaniałego roku szkolnego. Wszyscy zgodnie dziękowali dyrektorowi za umożliwienie im pracy z tak wieloma szczególnie uzdolnionymi uczniami. Praca z nimi była łatwa, a rok pracy był przyjemniejszy niż którykolwiek dotąd.

Dyrektor wyjaśnił im wtedy, że był to eksperyment. Dzieci wcale nie były wyjątkowe. Nazwiska zostały wybrane losowo spośród wszystkich uczniów tej szkoły. Uczniowie zostali następnie przydzieleni do poszczególnych klas trójki nauczycieli na zasadzie przypadku. Były to najzupełniej przeciętne dzieci.

Nietrudno zgadnąć, że nauczyciele byli zaskoczeni. Jak to możliwe, by zwyczajni uczniowie mogli osiągnąć tak wysoki postęp, jak założono ?

Wtedy zdali sobie sprawę, że przyczyną tak wspaniałych osiągnięć jest to, że mieli wybitnych, wybranych nauczycieli. To ich fachowość zaowocowała wynikami. Dyrektor wyjaśnił im wówczas, że oni także zostali wybrani losowo. Na początku roku szkolnego kartki z nazwiskami wszystkich pedagogów zostały wrzucone do kapelusza - padło na trzy pierwsze wyciągnięte losy.

**Można to nazwać eksperymentem z podwójną intrygą.
Eksperymentatorzy zataili wszystko, poza oczekiwaniami.
Oczekiwanie dyrektora wobec nauczycieli były jasne i jawne.**

**Powiedział: "Jesteście znakomitymi nauczycielami i oczekujemy od was doskonałych
wyników w pracy z tymi klasami wybitnych uczniów".**

Oczekiwanie nauczycieli wobec uczniów były niejawne i nie wypowiedziane głośno.

**Dzieci po prostu były traktowane tak, jakby były wybitnie inteligentne,
i oczekiwano od nich takich wyników, jakie odpowiadały posiadanym
przez pedagogów informacjom.**

**W obu wypadkach oczekiwanie oparte były na fałszywych przesłankach. A jednak, dzięki
temu, że informacje pochodziły ze źródła godnego zaufania, stały się samospełniającą się
przepowiednią.**

Jest to niezwykle istotne.

**Siła twoich oczekiwań jest wprost proporcjonalna do szacunku, jaki żywisz do
źródła informacji je wywołujących. Im bardziej szanujesz innego człowieka, tym
większy wpływ będzie on miał na twoje oczekiwania względem samego siebie.**

**Nauczyciele uczyli w znakomity sposób, a dzieci pochłaniały wiedzę lepiej niż kiedykolwiek
wcześniej.**

**Jeden z uczniów w czasie trwania eksperymentu, a więc przez niecały rok podniósł swój iloraz
inteligencji z 90 do 115. Było to możliwe dzięki wpływowi pełnego pozytywnych oczekiwań
nauczyciela.**

**W tym i innych eksperymentach dowiedziono, że kiedy nauczyciel oczekuje od
uczniów dobrej pracy, to uczniowie dają z siebie więcej i osiągają tyle,
ile pedagog się spodziewa !**

**Wielu rodziców, którzy przeszli przez nasze seminaria, odmieniło szkolne życie swoich dzieci,
prosząc nauczycieli, by traktowali je jako wybitnie inteligentne. Co ciekawe, większość nauczycieli
godziło się chętnie na takie rozwiązanie. Zadaniem rodziców było traktować dziecko w domu w ten
sam sposób.**

**Wyniki były zadziwiające. Dzieci osiągające mierne wyniki w ciągu zaledwie dwóch miesięcy
zaczęły zbierać piątki i szóstkę. Uczniowie, dla których szkoła była wielką nudą i meką, ponieważ
tak kiepsko im szło, nagle nabrali entuzjazmu i chęci do nauki. Było to możliwe dzięki wpływowi
rodziców i nauczycieli, którzy ufnie i pozytywnie oczekiwali od dzieci dobrych wyników.**

Powodzenia

mgr inż. Robert Tempka
SZKOŁA MATEMATYKI
www.szkolamatematyki.edu.pl
tel. +48 531 690 714

Robert Tempka